

El *bastó* per a batre les olives (ALDC, V, 992. El *bastó* per a batre les olives)

Generalment es tracta d'un pal llarg i prim que coneix un bon nombre de significants: *bastó*, *perxa* (var. dim. *perxó* 16, 17, 25, 26, 31, 32, 37, 102, 107), *vara* (var. dim. *vareta* 133, 144) (< VARA 'travessar en forma de pont'), *canya* (var. *canya vera* 170), *garrot* (← fr. *garrot*), *barra* 91, *pal* 63 (< PALU), *verga* 36, 141, 143, 187 (< VĪRGA 'branca flexible; vara'); *burja* 6 (var. dim. *burjó* 70, 78, i, per metàtesi, *brujo* 70), postverbal de *burjar*, var. de *burxar* 'punxar, fregar' (possible alteració del cat. ant. *bursar* 'agullonar'); *verdanc* 'renou d'arbre' 70, der. de *verd* més el suf. *-anc*; *totxo* 93, 99, 106, 122, 140, d'origen incert; *llata* 'barra prima' 93 (< baix llat. LATA); *ramàs de mangraner* 189, der. de *ram* amb el suf. augmentatiu *-às* més l'adjunt *mangraner* (var. de *magraner*, amb dilació de nasal, der. de *magrana*; cf. mapa 629).

Cal afegir-hi alguns mots que depenen de la idea de:

1) 'colpejar': *batolla* 8, amb la var. ioditzada *batoia* 39, del llat. vg. *BATTŪCŪLA, der. de *BATTĒRE (cl. BATTŪERE 'colpejar'); *batalla* 95, der. *batalladora* 95, del llat. tardà

BATTUALIA 'combat d'esgrima', però que podria ser un deverbial de *batallar* < *batollar*, per assimilació;

2) 'moure repetidament': *espolsador* 81, 82, compost de *espolsar* (der. de *pols* < PŪLVIS) i el suf. *-ador*; potser *balloca* 6, 33, 40, 105, que podria ser un der. de BALLARE 'ballar' o de VALLUS 'garbell' (cf. dial. cast. *abalar* 'batollar; porgar, sacsar');

3) 'facilitat de maneig amb la mà': *maner* 108 (var. arag. *manero* 100), der. de *mà*;

4) 'forma ganxuda': *ganxo* (der. dim. *ganxet* 158).

Per a comentar als mots *bastó*, *barra*, *canya*, *ganxo*, *perxa*, veg. mapa 704.

Les isoglosses més àmplies corresponen a *perxa*, *canya* i *ganxo*. La primera ocupa alguns espais del cat. or. i del cat. nord-occ., on també es coneix *ganxo*, mentre que *canya* s'estén pel val., el bal. i l'alg.

Són mots normatius *bastó*, *perxa*, *vara*, *canya*, *garrot*, *ganxo*, des del DG_I, 1932, però sense indicació específica de llur finalitat.

